

ESAS NO : 1981/1106

KARAR NO : 1983/42

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin ve sıkıyönetim mahkemelerinin el koyduğu suçlarla genel ve oramaç içerisinde bağlantılı olan suçları ait davaların Askeri Yargı yerinde görümesi gerektiği hk.

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : M.Akif Genç ve arkadaşları.

O L A Y : 1-Sanığın sorumlu yazı işleri müdürü olduğu, Aydınlik Der gisi'nin Aralık 1975 tarihli 58 sayılı nüshasında yayınlanan yazılarla, komünizm ve mi li duyguları zayıflatıcı kürtçülük propogandası yapıldığı iddiası ile İstanbul C.Savcılığı'nca eylemlerine uyan 142/1-6., 142/3-6. maddelerine göre cezalandırılmaları iste miyle,

2-Sanık Ş. Doğan Yurdakul'un sahibi olduğu Aydınlik Yayınları tarafından bastırılıp, 17.5.1978 günü satışa çıkarılan ve öteki sanık M. Akif Genç'in türkçeye çevirdiği Savaş ve Faşizme karşı birleşik cephe isimli kitapta, komünizm propogandası yapıldığı ileri sürülerek İstanbul C.Savcılığı'nca eylemlerine uyan TCK.nun 142/1., 173/ maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle,

3-Sanık M. Akif Genç'in Aydınlik Yayınlarından olan Sovyetler Birliği Kom nist Partisi Bolşevik Tarihi isimli kitabı tercüme ederek 13.5.1975 tarihinde satışa karıldığı ve bu kitapta komünizm propogandası yaptığı ileri sürülerek, İstanbul C.Savcılığı'nca eylemine uyan TCK.nun 142/1-6., 173/son. maddelerine göre cezalandırılmaları istemiyle,

Üç ayrı kamu davası açılmış, bu davalar İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi'nin 1977/530 esasına kayıtlı dava dosyasında birleştirilmiştir.

İstanbul 5. Ağır Ceza Mahkemesi: 19.10.1979 gününde, 1977/530, 1979/434 sayı ile; davaya bakmanın mahkemelerinin görevi dışında kaldığı,

İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi: 10.3.1981 günün 1980/491, 1981/299 sayı ile; 1402 sayılı Yasa'nın 13/a-b maddesindeki koşulların gerçekleşmediği,

Gerekçeleriyle görevsizlik kararı vermişlerdir

Böylece, her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında 224 sayılı Yasa'nın 14. maddesinde belirtilen olumsuz görev uyumsuzluğu doğmuştur.

.../...

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü; Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Ali Suat Erkoç, Yaşar Çiftçioğlu, Ergun Argon ve Nail Yücel'in katılmaları ile yapt 7.3.1983 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hâkimi M. İlhan Dinç'in rapor ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığı'nın Askeri ve Askeri Yargıtay Başsavcılığı'nın Adli Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan, toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Demir Akarsu'nun davada Askeri Yargı yerinin görevli olduğu biçimindeki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü:

Atılı suçlar sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Atılı suçların nitelik ve işleniş biçimlerine göre, MGK.nin 7 sayılı Kararı'nın 4.maddesi kapsamında olduğu ve sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunduğu kuşkusuzdur.

Hernekadar atılı suçlar, sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenip, 1402 sayılı Yasa'nın 13/a maddesi kapsamı dışında kalmış ise de, Aydınlık Dergisi'nin TİİKP'nin yayın organı olduğunu Mahkememizce İçişleri Bakanlığı'ndan getirtilen listelerin incelenmesinden anlaşılmasına ve bu örgüt hakkında sıkıyönetim askeri mahkemelerinde elkonulmuş davalar olduğunun bilinmesine göre aynı yasanın 13/b maddesinde genel ve ortak amaç içerisinde ve 1/1 sayılı ilke kararında öngörüldüğü biçimde organ ve örgütsel bağlantı koşulu somut olarak gerçekleştiğinden davanın Askeri Yargı yerinde görülmesi gerekir.

Bu nedenle, İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Nolu Askeri Mahkemesi'ni 10.3.1981 günlü, 1980/491, 1981/299 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUÇ : Anlaşmazlığın niteliğine göre Askeri Yargı yerinde çözülmesi gerektiğine, bu nedenle İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı 3 Numaralı Askeri Mahkemesi'ni 10.3.1981 günlü, 1980/491, 1981/299 sayılı görevsizlik kararının kaldırılmasına, 7.3.1983 gününde kesin olarak oybirliğiyle karar verildi.

Başkan
Kenan Terzioğlu

Üye
İsmail Oğuz

Üye
Nevzat Doğan

Üye
Ali Suat Erkoç

Üye
Yaşar Çiftçioğlu

Üye
Ergun Argon

Üye
Nail Yücel

D/E

15-3